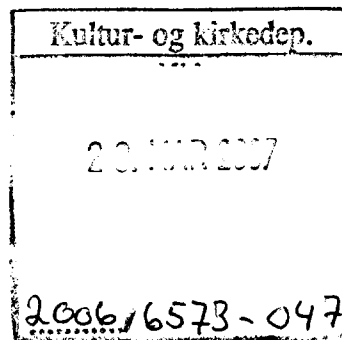

Østfold fylkeskommune

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Vår ref.: 2006/5984 - 9451/2007

Deres ref.:

Dato: 28.03.2007

Oversendelsesbrev av høringsuttalelse - "Bibliotekreform 2014".

Det vises til departementets høringsbrev av 14.11.06.

Vedlagt finnes Østfold fylkeskommunes uttalelse med saksutredning og utskrift fra Opplærings-, kultur- og helsekomiteens vedtaksprotokoll.

Med hilsen

Bjørn Edvardsen
fylkeskultursjef

Vedlegg.

Saksnr.: 2006/5984
Løpenr. 1847/2007
Klassering: C60
Saksbehandler: Bjørn Edvardsen

Møtebok - Saksframlegg

Behandlet av
Opplæring, kultur og helsekomiteen

Møtedato

Utvalgssaksnr.

Høring "Bibliotekreform 2014"

Vedlegg

Høringsbrev fra Kultur- og kirke departementet av 14.11.2006

Ikke vedlagt: Utredningens del II, 264 s. Ligger ved saksmappa.

(Del I, Strategier og tiltak ble sendt utvalgets medlemmer i forbindelse med Meldingssak om det samme i desembermøtet i fjor.)

Bakgrunn for saken

Statens senter for arkiv, bibliotek og museum, ABM-utvikling, har på oppdrag for Kultur- og kirke departementet og Kunnskapsdepartementet, utført en omfattende utredning av hele bibliotekfeltet som dekker folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek. Mandatet var å utrede sentrale problemstillinger innen dette feltet og peke på mulige løsninger.

De to departementene har nylig (medio januar 2007) sendt høringsbrevet (datert 14.11.06) ut til en rekke instanser med frist 1. april.

Fakta og fylkesrådmannens vurderinger

Det heter i høringsbrevet at de viktigste elementene er følgende (**gjengitt i fet skrift**):

Felles nasjonale digitale tjenester:

Ved å utvikle og tilby digitalt innhold og nettbaserte tjenester er målet å skape et digitalt bibliotek som gir alle enkel tilgang til kunnskap og kultur. Dette krever samarbeid mellom bibliotekene og nasjonal koordinering og finansiering.

Innenfor dette området har utredningen listet opp disse konkrete tiltakene:

1. Etablere en nasjonal ABM portal for tilgang til nettbaserte kulturressurser
2. Sette i verk programmet Norsk digitalt bibliotek
3. Etablere et program for digitalisering av materiale i arkiv, bibliotek og museum
4. Gi tilgang til sentrale kunnskapskilder gjennom lisenser og andre vederlagsordninger
5. Stimulere til utprøving av nye IKT-tjenester og –løsninger
6. Etablere et fast samarbeid mellom bibliotek- og utdanningsmyndighetene på nasjonalt nivå
7. Utvikle verktøy og metoder for opplæring i informasjonskompetanse
8. Utvikle tilgang til vitenskaplig informasjon produsert ved universitet og høyskoler gjennom åpne digitale løsninger
9. Sette i verk program for litteraturformidling
10. Sette av nasjonale midler til produksjonstøtte og litteraturformidling i Den kulturelle skolesekken

11. Utvikle en handlingsplan for å styrke bibliotek, arkiv og museum som lokalhistoriske sentra
12. Styrke og utvide de offentlige innkjøpsordningene for litteratur og andre media
13. Medvirke til inkludering av innvandrere gjennom litteratur- og kunnskapsformidling
14. Gjennomføre planen for bibliotek tjenester i fengslene.

Til dette vil fylkesrådmannen kommentere følgende:

I det alt vesentlige er dette områder som krever en stor nasjonal satsing og som i mindre grad krever kommunal eller fylkeskommunal innsats. F. eks. er pkt 2, Norsk digitalt bibliotek utredet og forslagene der kan iverksettes når midlene er på plass. Når det gjelder digitalisering, er Nasjonalbiblioteket allerede godt i gang med å digitalisere sine omfattende samlinger. Summen av tiltakene vil bety økt tilgang til kulturarven for innbyggerne gjennom at denne digitaliseres og dermed blir tilgjengelig for alle.

Norgesbiblioteket - nettverket av bibliotek i Norge:

Det foreslås en reform av bibliotekstrukturen. Befolkningen i små kommuner har behov for samme omfang og kvalitet på bibliotek tjenester som de som bor i store byer. Målet er å gi et gjennomgående bedre bibliotektilbud gjennom sterkere bibliotek og kompetansemiljøer, som er i stand til å utvikle flere og bedre tjenester. Styrkingen vil skje gjennom samarbeid og samordninger til sterkere enheter med bredere tjenestetilbud.

Innenfor dette området har utredningen listet opp disse konkrete tiltakene:

15. Etablere sterkere og mer kompetente folkebibliotek gjennom en konsolideringsprosess som omfatter bibliotekene i flere kommuner
16. Sette i verk program for skolebibliotekutvikling
17. Etablere et investeringsprogram for biblioteklokale
18. Utstyre alle bibliotekene med bredbånd
19. Etablere en transportordning for distribusjon av materiale mellom bibliotek i Norge
20. Endre bibliotekloven for å sikre samarbeidet i et nasjonalt biblioteknettverk
21. Styrke krav til skolebibliotek tjenester i forskrift til opplæringsloven
22. Gjøre Norgesbiblioteket kjent gjennom profilering av innhold og tjenester
23. Utvikle verktøy og metoder for evaluering og kvalitetsheving av bibliotekvirksomheten.

Til dette vil fylkesrådmannen kommentere følgende:

Når det gjelder pkt 5, transportordning, er en slik forlengst i gang bl.a. i Oslofjordområdet. De andre punktene er også helt nødvendige tiltak dersom Norge skal komme opp på det nivået våre naboland har, særlig Danmark og Finland.

For pkt 1 går utredningens forslag så langt som å foreslå konsolidering av bibliotek slik at den nye enheten får minst 6 til 8 årsverk og at fylkeskommunene skal være pådriver for denne prosessen. En antar at det beste vil være om bibliotekene/kommunene selv tar initiativ til en samarbeidsløsning som for andre interkommunale foretak.

Kompetanseutvikling for ansatte:

Formålet er å styrke og fornye kompetansen i biblioteksektoren. Bibliotekene skal ha en bred og oppdatert kompetanse for å yte bedre tjenester. Bibliotekforskning skal gi ny kunnskap.

Dessuten skal det fysiske biblioteket videreutvikles som et sted for læring, kulturformidling og som et sted for integrering og kulturelt mangfold. Bibliotekene skal

i større grad være et unikt og synlig tilbud overalt der brukerne er: på nettet, i forskningen og undervisningen, og på det lokale biblioteket.

Innenfor dette området har utredningen listet opp disse konkrete tiltakene:

24. Etablere kompetanseutviklingsprogram for å styrke Norgesbiblioteket og de konsoliderte bibliotekene
25. Utvikle hospiteringsprogram for bibliotekansatte
26. Opprette nettverksgrupper med deltakere fra ulike bibliotektyper med sikte på å utvikle nye tjenester, nye arbeidsmetoder eller ny organisering
27. Styrke og videreutvikle et kompetansemiljø for opphavsrett og personvern ved Nasjonalbiblioteket
28. Etablere forskningsprogram der abm-programmet inngår

Til dette vil fylkesrådmannen kommentere følgende:

I dag driver fylkesbiblioteket utstrakt kursvirksomhet for å høyne kompetansenivået i bibliotekene; forøvrig er det også her foreslåtte tiltak som alle må iverksettes fra det nasjonale nivå.

Fylkesrådmannens generelle kommentarer:

De offentlige bibliotekenes samfunnsoppdrag er å bidra til frihet, fremgang og utvikling i samfunnet - mål som samtidig er grunnleggende menneskelige verdier. Dette er mål som bare kan nås dersom godt opplyste borgere er i stand til å utøve sine demokratiske rettigheter og delta aktivt i samfunnslivet. Utdanning og fri tilgang til kunnskap, tenking, kultur og informasjon er forutsetninger som bibliotekene skal oppfylle for befolkningen. (Ovenstående er fritt etter UNESCOs bibliotekmanifest).

I det alt vesentlige er utredningen en opplisting av tiltak som utrederne ønsker iverksatt på nasjonalt plan med forholdsvis store ekstrabevilgninger. Gjennomføringen av tiltakene vil bringe Norge opp på et biblioteknivå på høyde med Danmark og Finland. Nasjonal felles satsing er nødvendig i et lite land som Norge, men gjennomføring slik at tiltakene kommer hele befolkningen tilgode, er en utfordring p.g.a. geografiske forskjeller og svært store forskjeller i førstelinjetjenesten: bibliotekene.

Det er nødvendig at dagens/de nye regionene tilføres utviklingsmidler slik at nye løsninger får en regional forankring. Bibliotekutvikling foregår i dag stort sett i regionene og mange prosjekter er gjennomført av fylkesbibliotekene. Opprettelse av tunge ABM-sentra i regionene er en naturlig følge av større regioner. Det er viktig at disse får en operativ funksjon mer enn en administrativ funksjon.

På det digitale området er det naturlig med en samling av ressurser slik at mange tunge tjenester samles i et kompetent miljø - digitale tjenester når ut til publikum uansett produksjonssted og uansett publikums bosted.

Et uavklart forhold er de nye regionene; størrelser og oppgaver. Bibliotekdrift kan gjennomføres ved samdrift i større regioner. Her kan det oppnås vesentlig rasjonalisering ved samling av innkjøp, personalressurser og drift av systemer.

Konsolidering av små biblioteker til enheter som er litt større, vil ikke løse den kompetanseutfordringen bibliotekene står overfor. Spisskompetansebehov innen områder som litteraturformidling, digitalisering, nettutstillinger, informasjonsinnhenting, prosjektledelse, web-design osv. krever personale ansatt i en regional organisasjon som har mulighet for å ha spisskompetanse hos ansatte som kan gjøre arbeidsinnsats for regionen og også i de enkelte kommuner.

En gjennomgripende omorganisering av bibliotekvesenet er nødvendig, men er ikke foreslått i utredningen.

Et sømløst bibliotekvesen krever en ny biblioteklov som omfatter alle offentlige bibliotek.

Uansett ny regioninndeling, er det vesentlig at loven slår fast hvilket ansvar regionene har for bibliotekdrift med hovedvekt på tilbud til befolkningen.

De 28 tiltakene kommenteres ikke hver for seg. Som nevnt er alle tiltakene nødvendige for å heve norske bibliotek opp på et akseptabelt nordisk nivå.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Opplærings-, kultur- og helsekomiteen slutter seg til fylkesrådmannens kommentarer og ber om at saksutredningen sendes som Østfold fylkeskommunes høringsuttalelse.

Sarpsborg, 18.01.2007

Atle Haga
fylkesrådmann

Odd Roald Andreassen
fylkesdirektør

PS 17/2007 Høring "Bibliotekreform 2014"

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Opplærings-, kultur- og helsekomiteen slutter seg til fylkesrådmannens kommentarer og ber om at saksutredningen sendes som Østfold fylkeskommunes høringsuttalelse.

Opplæring, kultur og helsekomiteens behandling:

Representanten Roar Høisveen (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag:

Nytt punkt 2:

Det forutsettes at bibliotekreformen legger til rette for ulike funksjonshemmede, både hva gjelder fysisk tilgang og elektronisk bruk.

Representanten Monica Gåsvatn (Frp) la fram følgende protokolltilførsel:

Fremskrittspartiet mener primært at bibliotek tjenester kan organiseres på nasjonalt og kommunalt nivå (eventuelt interkommunale samarbeidsløsninger).

Siden det er flertall på Stortinget for regioner, velger vi å støtte fylkesrådmannens forslag til vedtak.

Votering:

Fylkesrådmannens forslag med Roar Høisveens (Sp) tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Opplæring, kultur og helsekomiteens vedtak 13.02.2007:

1. Opplærings-, kultur- og helsekomiteen slutter seg til fylkesrådmannens kommentarer og ber om at saksutredningen sendes som Østfold fylkeskommunes høringsuttalelse.
2. Det forutsettes at bibliotekreformen legger til rette for ulike funksjonshemmede, både hva gjelder fysisk tilgang og elektronisk bruk.

Protokolltilførsel fra Fremskrittspartiet:

Fremskrittspartiet mener primært at bibliotek tjenester kan organiseres på nasjonalt og kommunalt nivå (eventuelt interkommunale samarbeidsløsninger).

Siden det er flertall på Stortinget for regioner, velger vi å støtte fylkesrådmannens forslag til vedtak.